

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/46296,Dzien-o-ktorym-marzyly-cale-pokolenia-bydgoszczan-akcja-edukacyjna-Moja-Niepodlega-Bydgoszcz>
20.04.2024, 15:06

„Dzień, o którym marzyły całe pokolenia bydgoszczan” (akcja edukacyjna Moja Niepodległa Bydgoszcz) - 20 stycznia 2018

W Bydgoszczy odbyła się akcja edukacyjna, której celem było przypomnienie 98. rocznicy powrotu Grodu nad Brdą do Macierzy. 19 stycznia, z pomocą uczennic Zespołu Szkół nr 1 w Bydgoszczy, przeprowadzona została akcja promująca to wydarzenie. W bydgoskich placówkach oświatowych odbyły się także prelekcje pt. „20. stycznia 1920 r. – dzień, o którym marzyły całe pokolenia bydgoszczan”.

W akcji udział wzięły następujące placówki oświatowe z Bydgoszczy:

- uczniowie Zespołu Szkół nr 1 im. Bartłomieja,
- uczniowie Szkoły Podstawowej nr 63,
- uczniowie Szkoły Podstawowej nr 15,
- uczniowie Zespołu Szkół Handlowych im. Marii Dąbrowskiej,

- uczniowie Zespołu Szkół Mechanicznych im. Franciszka Siemiradzkiego;
- przedszkolaki z Niepublicznego Przedszkola „Muminki”.

Dziękujemy za zaangażowanie!

Okolicznościowa ulotka przygotowana przez Delegaturę IPN w Bydgoszczy

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

98. rocznica powrotu Bydgoszczy do Macierzy

Dzień, o którym marzyły całe pokolenia bydgoszczan!

Mieszkańcom Bydgoszczy nie było dane poczuć wiatru wolności jesienią 1918 roku. Bydgoszcz nie została objęta powstaniem wielkopolskim z powodu obecności w mieście silnego garnizonu niemieckiego. Zasięg powstania ograniczył się do m. Brzoza, a walczący Polacy dotarli kilka kilometrów na południe od miasta. O losach Bydgoszczy miała zdecydować konferencja pokojowa obradująca w Paryżu. Podpisanie traktatu wersalskiego ostatecznie potwierdziło przynależność państwową Bydgoszczy. Niestety, procedury ratyfikacyjne traktatu były przedłużane aż do 10 stycznia 1920 roku. Było to równoznaczne z rozpoczęciem zajmowania Wielkopolski i Pomorza przez oddziały wojska polskiego. Wicewojewoda poznański dr Witold Celichowski powołał 14 stycznia 1920 mecenasa Jana Maciaszka na komisarza generalnego rządu Rzeczypospolitej na miasto Bydgoszcz. Równocześnie powołując go na komisarzyckiego prezydenta miasta. Urząd ten miał objąć po zajęciu miasta przez wojska polskie.

20 stycznia 1920 r. - powitanie Wojska Polskiego na Starym Rynku w Bydgoszczy.

20 stycznia 1920 r. - żołnierze 60. Pułku Piechoty Wielkopolskiej na Starym Rynku w Bydgoszczy.

22 stycznia 1920 r. - Plac Wolności.

21 stycznia "Dziennik Bydgoski" pisał: *„Bracia żołnierze, niesiecie nam dziś to, o czym pokolenia całe marzyły, dar najcenniejszy, którego wartość wyższa jest ponad wszystkie skarby świata. Wolność, do której tak dawno tęskniliśmy. Nie dziękować dziś za to chcemy, ale z głębi wezbranego uczuciem serca witamy Was jako najmiłszych braci naszych, jako przedstawicieli potęg narodu i spadkobierców najpiękniejszych idei naszych”.*

Dzień później miał miejsce ostatni akt uroczystości, 22 stycznia przybył do Bydgoszczy dowódca wojsk powstańczych w Wielkopolsce gen. Józef Dowbor-Muśnicki. Na Starym Rynku została odprawiona dla żołnierzy i bydgoszczan msza polowa, a po niej wojsko udalo się na defiladę w stronę Placu Wolności.

Wydarzenia z 19-22 stycznia 1920 r. zajmują w historii Bydgoszczy i jej mieszkańców miejsce szczególne. Po 148 latach pruskiej niewoli Bydgoszcz wróciła do Macierzy. Nastal czas radości, ale i wielu wyzwań oraz trudów - budowy Niepodległej.

www.ipn.gov.pl
Delegatura IPN w Bydgoszczy, ul. Grudziądzka 9-15, 85-130 Bydgoszcz

Fotografie archiwalne pochodzą z publikacji: Piękna stara Bydgoszcz, red. J. Derenda, 2007.

PLIKI DO POBRANIA

[Ulotka edukacyjna \(pdf, 371.09 KB\) 18.01.2018 13:00](#)